

Eugene Smith [1918-1978]

MINAMATA

Smith raakte geïnteresseerd in het documenteren van Minamata nadat hij had gelezen over wat later bekend zou worden als de "Minamata-ziekte", een neurologisch syndroom veroorzaakt door ernstige kwikvergiftiging. Jarenlang had de chemische fabriek van de Chisso Corporation in Minamata methyلكwik via haar industrieel afvalwater in Minamata Bay en de Shiranui-zee geloosd, waardoor het plaatselijke zeeleven werd verontreinigd. Dit leidde op zijn beurt tot duizenden gevallen van kwikvergiftiging bij de lokale bevolking die de giftige voedselbronnen binnenkreeg die in hun visnetten waren gevangen. Gedurende meer dan drie decennia hebben de regering en Chisso Corporation weinig gedaan om de vervuiling te voorkomen.

Het toneel was klaar voor Smith om zijn monumentale werk te creëren, waarbij de spelers in deze menselijke tragedie geconfronteerd werden met ernstige fysieke misvormingen, mentale trauma's en vroegtijdige sterfgevallen.

Takeshi Ishikawa was een jonge net afgestudeerde fotograaf die door Smith meegenomen werd, letterlijk meegesleurd, naar Minamata.

Hoewel de Minamata- serie misschien wel het beste foto-essay van Smith is, is "Tomoko Uemura in Her Bath" misschien wel zijn grootste foto. Tomoko's moeder, Ryoko, stemde ermee in om met haar dochter in een Japans bad gefotografeerd te worden om de menselijke tol van de ziekte van Minamata op Tomoko's lichaam en geest te illustreren.

Het tijdschrift Life plaatste de afbeelding als onderdeel van een belangrijk foto-essay in het nummer van 2 juni 1972. Door de rauwe realiteit van de ziekte van Minamata aan een wereldpubliek bloot te stellen, werd de Japanse regering onder grote druk gezet om het probleem aan te pakken. Maar Smith betaalde een hoge persoonlijke prijs voor zijn inspanningen om de milieu- en menselijke ramp in Minamata te documenteren. Ishikawa herinnert zich het incident toen criminelen Smith bijna vermoordden:

Chisso was streng beveiligd. Die dag in Goi, toen de demonstranten en de media de fabriekspoorten binnengingen, volgde Gene nonchalant. Toen viel de beveiliging de

groep aan. Tot op de dag van vandaag weten we niet zeker of de aanvallers bewakers, personeel of ingehuurde misdadigers zoals de yakuza waren. Veel bedrijven maakten zich in die tijd zorgen over linksen en vakbonden, dus gebruikten ze vaak misdadigers voor bescherming en veiligheid.

"Daarna kwam de politie, er werden enkele aanklachten ingediend, maar ze kwam nooit voor de rechter. Gene's aanvallers werden nooit vervolgd. Gene raakte zwaargewond. Er raakten die dag echter geen Japanse journalisten gewond. Alleen Gene en enkele activisten raakten gewond. De volgende dag werd het groot nieuws dat een beroemde Amerikaanse journalist zwaar gewond raakte in de Chisso-fabriek. De pers noemde hem een 'slachtoffer'. Ik werkte op de dag van het incident in de donkere kamer. "

Na de pak slaag Smith's afhankelijkheid van zijn jonge assistent sterk toegenomen. De oudere fotograaf zette zijn werk aan het Minamata-project voort tot november 1974 met chronische pijn. Smith en Ishikawa werkten maandenlang samen in de donkere kamer en maakten afbeeldingen voor het boek Minamata, gepubliceerd in 1975. Een voorschot van uitgever Holt, Rinehart en Winston, evenals Smiths reizende tentoonstelling 'Let Truth be the Prejudice', een tentoonstelling van het Minamata-project in 1973 in het Seibu Department Store, de verkoop van tijdschriften inclusief de Life Magazine-functie en de goedkeuringsovereenkomst van Smith met Minolta-camera's financierden het langdurige project.

Maar de emotionele en fysieke investering die Smith deed om Minamata te documenteren, zou heel goed kunnen hebben bijgedragen aan zijn dood in 1978 op 59-jarige leeftijd. Misschien was de grootste foto-essayist van de 20e eeuw ook een Minamata-slachtoffer geworden. Maar zijn inspanningen waren niet tevergeefs.

Op 20 maart 1973, met veel slachtoffers in de rechtszaal en de wereld in grote mate toekeek vanwege de foto's van Smith, oordeelde de Prefectural Court van Kumamoto in het voordeel van de slachtoffers en de families in hun klacht tegen de Chisso Corporation.

Ishikawa **reflecteert op zijn** ervaring in Minamata en zegt: "Ik heb drie jaar in Minamata gewoond en was diep geraakt door de ervaring - ik maakte er veel vrienden en zag de effecten van de ziekte van Minamata. Na vijf tot tien jaar sprak ik niet meer over de Minamata-ervaring. Het was te zwaar voor mij om naar die tijd en plaats terug te keren. In plaats daarvan werkte ik liever aan andere verhalen. Ik heb Minamata ook altijd als Gene's project gezien en niet als het mijne. Dus ik liet het met rust. "

Maar Smith had Ishikawa aangemoedigd om in Minamata te fotograferen, wat de jonge assistent aanvankelijk ongemakkelijk maakte. In Japan is het vrijwel ongehoord dat assistenten hetzelfde onderwerp fotograferen als hun werkgevers. Maar Ishikawa

gehoorzaamde de vriendelijke bevelen van zijn baas en de resulterende beelden werden zorgvuldig opgeborgen aan het einde van het project. Ishikawa ging door met een succesvolle fotografiecarrière, met onder meer langetermijnprojecten op de bedevaarten van de rivier de Ganges en op de transgender Hijra-samenleving in India. Maar hij hield in het achterhoofd de vastberadenheid om op een dag terug te keren naar Minamata. De aanzet kwam in 2008.

"Ik was uitgenodigd voor een ceremonie voor Gene in het Kyoto Municipal Museum of Art op de 30e verjaardag van zijn overlijden, dat was op 15 oktober 1978. Dit museum heeft een grote collectie van zijn werk, en Aileen was er ook, aangezien zij woont in Kyoto. In die tijd woonden veel mensen de ceremonie uit heel Japan bij, maar de meesten wisten niets van Gene. Ik had een verdrietig gevoel. Ik kreeg het gevoel dat zijn werk en geheugen aan het vervagen waren. Veel van zijn Japanse vrienden waren te oud of ziek om aanwezig te zijn.

Takeshi Ishikawa keert terug naar Minamata in 2008

"Ik vond dat ik zijn en mijn ervaring met Minamata zoveel mogelijk moest laten zien. Ik wilde niet dat zijn geheugen of dit belangrijke oeuvre werd vergeten. Dus in 2008 ging ik terug naar Minamata en ontmoette ik oude vrienden. Velen leden nog steeds aan de ziekte van Minamata en ik heb hen opnieuw gefotografeerd, evenals andere slachtoffers.

"Meer dan 60.000 mensen in Minamata hebben nog steeds medische hulp nodig, maar de Japanse bureaucratie reageert traag om hen te helpen. In 2013 reorganiseerde de Chisso Corporation zich in een nieuw bedrijf dat nu de JNC Corporation (Japan New Chisso Corporation) heet. Als nieuw bedrijf zijn ze niet langer aansprakelijk voor de misstanden van het vorige bedrijf. Dus de meeste financiering voor patiëntenzorg komt nu van de belastingbetaler, en de overheid reageert daar traag op. Ze wachten gewoon op het afsterven van deze patiënten. Ik blijf daar teruggaan. "

Een slachtoffer dat Ishikawa niet kon fotograferen, was Tomoko, het onderwerp van Smiths beroemdste foto uit Minamata. In 1977, op 21-jarige leeftijd, maakte de ziekte een einde aan het leven van dit jonge meisje voordat ze de kans kreeg om het te leven.

"Wat betreft Minamata, de baai waar veel van de gifstoffen neerstrijken, is opgevuld en heet nu Minamata Eco (Ecology) Park", zegt Ishikawa. "Chisso heeft daar nog steeds een chemische fabriek, maar er wordt geen kwik meer gebruikt en ze volgen milieuriichtlijnen. Wat betreft de gevaren van kwikvergiftiging en andere gifstoffen: de wateren rond Minamata zijn nu veilig en de commerciële visserij is teruggekeerd. Maar als een zware aardbeving de regio zou treffen, vrees ik dat de

chemicaliën onder Eco Park opnieuw in de lokale wateren zouden kunnen lekken. Deze hele situatie lijkt erg op wat er nu in Fukushima gebeurt. "

Ishikawa blijft in contact met Aileen Smith, die actief is geweest met anti-nucleaire kwesties, ruim voor de ramp in Fukushima in 2011, en leidt het Green Action Network (www.greenaction-japan.org). Ishikawa en Aileen behoren tot de duizenden mensen die door Minamata zijn aangeraakt en die hun best doen om ervoor te zorgen dat de geschiedenis zich niet herhaalt.